

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 70.895.068 Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, прийняла рішення про присудження **ШТОЙКО Олександр Ігоровичу** ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право на підставі прилюдного захисту дисертації – **«Адміністративно-правові засади регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні».**

«09» липня 2025 року.

ШТОЙКО Олександр Ігорович, 1988 року народження, громадянин України. Освіта вища: у 2018 році закінчив Хмельницький університет управління та права та отримав повну вищу юридичну освіту за спеціальністю «Правознавство», здобув кваліфікацію «спеціаліст».

З січня 2019 року по даний час працює на посаді голови Державного підприємства – Хмельницький обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі.

Аспірант Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Дисертацію виконано у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький.

Науковий керівник: **БУХАНЕВИЧ Олександр Миколайович**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений юрист України, професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Здобувач має 6 наукових праць, серед яких 3 наукових статі – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук та 3 тези доповідей, опублікованих у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій:

1. Штойко О.І. Адміністративно-правове регулювання в системі забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні на сучасному етапі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 3. С. 329-332.
2. Штойко О.І. Ознаки та структура адміністративної процедури пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 4. С. 331-336.
3. Штойко О.І. Правове регулювання суб'єктів та об'єктів відносин з пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості. *Економіка, фінанси і право*. 2025. № 4. С. 41-46.
4. Штойко О.І. Окремі аспекти удосконалення адміністративно-правового регулювання підтримки індивідуального житлового будівництва на селі в Україні. Актуальні проблеми адміністративно-правової науки до 95-річчя з дня народження Р.С. Павловського: III Харк. міжнар. юрид. форум : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 26 верес. 2019 р. Нац. юрид. ун-т ім.

Ярослава Мудрого. Херсон : Гельветика, 2019. С. 215-219.

5. Штойко О.І. До питання про діджиталізацію у сфері пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості. Гармонізація законодавства України з правом Європейського союзу. Збірник тез доповідей Всеукраїнської наукової конференції, 17 квітня 2025 року, м. Хмельницький. Хмельницький. С. 229-232.

6. Штойко О.І. Окремі аспекти адміністративно-правового регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні в умовах діджиталізації. Діджиталізація та права людини: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. м. Хмельницький, 30 березня 2021 року. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2021. С. 381-383.

7. Штойко О.І. Окремі аспекти адміністративно-правового регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні в контексті підтримки соціального розвитку села Актуальні проблеми юридичної науки : збірник тез Міжнародної наукової конференції «Вісімнадцяті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 25 жовтня 2019 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019. С. 229-232.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Рецензентка – ГАЛУС Олена Олександрівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, завідувачка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. Автор обґрунтовано порушує питання цифровізації адміністративних процедур у сфері пільгового кредитування житлового будівництва в сільській місцевості, зокрема щодо створення веб-ресурсів фондів та подання заяв в електронному форматі. Водночас слід зауважити, що в нинішніх соціально-економічних умовах першочерговою проблемою залишається не стільки організація доступу до таких послуг, скільки забезпечення їх реального функціонування через належне фінансування. Тому запропоновані автором перспективи цифровізації, хоч і важливі з погляду модернізації, потребують уточнення з урахуванням актуальних бюджетних, інституційних і технічних обмежень. Доцільно доповнити ці пропозиції конкретними механізмами фінансування, які б забезпечили їх практичну реалізацію з урахуванням поточного стану державної підтримки житлового будівництва в сільській місцевості.

2. З огляду на завдання дослідження, доцільним було б включення окремого підрозділу, присвяченого порівняльному аналізу досвіду зарубіжних країн щодо адміністративно-правового регулювання житлового кредитування у сільській місцевості».

Рецензентка – СОЛОДКА Ірина Володимирівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«Так, у п. 4 наукової новизни автор зазначає, що у дисертації доведено, що договір пільгового кредитування індивідуального будівництва в сільській місцевості за своєю природою є адміністративним договором про надання адміністративної послуги з огляду на те, що:

- однією стороною договору є суб'єкт реалізації владних повноважень;
- договором опосередковується реалізація публічного інтересу;
- сторони володіють мінімальною диспозитивністю при визначенні умов договору;
- договірні відносини сторін регулюються адміністративним правом, але норми цивільного права мають субсидіарне застосування.

Вважаємо, що твердження про те, що договірні відносини сторін регулюються адміністративним правом, але норми цивільного права мають субсидіарне застосування, не може вважатись підставою для визначення правової природи відносин, а є наслідком відповідної галузевої кваліфікації.

У п. 6 наукової новизни автором вдосконалено висновок, що особливістю будови адміністративної процедури пільгового кредитування житлового будівництва в сільській місцевості є акцент не тільки на стадії прийняття рішення, але і на стадії виконання, з огляду на те, що без реального виконання адміністративного акту, що передбачає укладення договору пільгового кредитування та перерахунку за ним грошових коштів, уся адміністративна процедура втрачає своє змістовне призначення. В той же час, виникає невизначеність щодо розуміння використаного терміну «акцент», який потребує подальшого уточнення».

Офіційна опонентка – МУЗИКА-СТЕФАНЧУК Оксана Анатоліївна, докторка юридичних наук, професорка, член-кореспондентка Національної академії правових наук України, завідувачка кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Виступ позитивний із зауваженнями:

«Так, дисертантом на підставі аналізу досвіду застосування програмно-цільового методу адміністративно-правового регулювання індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості обґрунтовано основну роль регіональної ланки та доведено, що повноцінне та ініціативне залучення органів влади обласного рівня на підставі адаптації загальнодержавної програми під потреби конкретного регіону та формування власної регіональної програми є запорукою його ефективності. Втім, на нашу думку, такий висновок може вважатись лише попереднім окресленням одного із напрямів розвитку системного регулювання розвитку індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості. Адже надмірне захоплення

регіональними програмами є загрозою розбалансування загальнодержавної політики. Тому запропонований автором напрям є перспективним лише за умови вироблення та всебічного закріплення певних загальнодержавних засад, принципів, пріоритетів розвитку індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості в масштабі країни.

У роботі також аргументовано необхідність затвердження типового договору з пільгового кредитування житлового будівництва в сільській місцевості. Така думка видається слушною і цілком виправданою. Втім, логічним продовженням пропозиції мало би бути вироблення дисертантом проекту такого типового договору. Доповнення практичної спрямованості роботи таким проектом додало б дисертації завершеності та підкреслило б її комплексний характер. У цьому контексті варто було би також окреслити межі публічно- та приватноправового регулювання.

Автор стверджує про необхідність застосування цифрових технологій у процедурі пільгового кредитування житлового будівництва в сільській місцевості, щонайменше у спосіб створенні веб-сайтів (сторінок) фондів та подання на цих платформах заяви в електронному вигляді. В перспективі послуги з пільгового кредитування житлового будівництва в сільській місцевості мають бути внесені до переліку доступних електронних послуг в сервісі «Дія».

Підтримуючи загалом висловлені пропозиції, зауважимо, що з огляду на специфіку адресатів державної підтримки індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості застосування цифрових технологій у процедурі пільгового кредитування вимагає більшої адаптації, адже в сільській місцевості навіть доступність користування мережею Інтернет інколи є під загрозою. Тому напрям наукової думки є цілком вірним, але не зовсім враховує реалії, котрі вимагають більш простих заходів підвищення доступності цифрових технологій у процедурі пільгового кредитування житлового будівництва. Наприклад, варто дослідити питання забезпечення можливості для майбутнього позичальника користування цифровими технологіями безпосередньо у відділенні фонду із залученням його співробітників для надання допомоги.

У роботі досліджено вчення про історичний шлях розвитку правового регулювання будівництва та обґрунтовано висновок про те, що будівництво як об'єкт адміністративно-правового регулювання безпосередньо з давніх часів відчуває на собі цілеспрямований державний вплив, що свідчить про важливість цього елементу суспільного життя не лише як матеріальної умови формування сфери життєдіяльності та задоволення основних потреб існування людини, але і як чиннику державно-правового управління соціумом. Нам видається, що реалізація результатів наукового дослідження історичних питань має більше відображатись у кореляції із сьогоденням. Тому хотілося б почути більш детальні пояснення погляду автора на те, як історичний шлях адміністративно-правового регулювання будівництва відображається наразі в моделі пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості».

Офіційний опонент – ТЕРЕМЕЦЬКИЙ Владислав Іванович, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, завідувач сектору проблем реалізації господарського законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових Досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук». Виступ позитивний із зауваженнями:

1. *«В дисертації доведено існування спеціальних принципів правового регулювання сфери індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості, до яких віднесено принципи державної підтримки, адресної допомоги та встановлення режиму найбільшого сприяння. Визначені автором домінанти дійсно реалізуються у сфері державної політики з регулювання індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості. Втім вбачається, що кваліфікація їх як принципів потребує додаткового обґрунтування. Адже визначення будь-яких рис регулювання як принципів розмиває зміст цього поняття та надмірно розширює його обсяг. Крім того, визначені здобувачем риси не є унікальними власне для регулювання індивідуального житлового будівництва в сільській місцевості, а реалізуються майже в усіх сферах суспільного життя, визначених державою як пріоритетні.*

2. *В дисертації сформульовано основні напрями удосконалення правого регулювання сільських територій в Україні на сучасному етапі, до яких віднесено: визначення та всебічне закріплення концептуального підходу до функціонування сільських територій на засадах сталого розвитку; розбудова людиноцентричної концепції розвитку сільських територій, в основі якої забезпечення на високому рівні базових потреб сільського населення – в житлі, охороні здоров'я, створенні безпечних і комфортних умов життя і розвитку родин; реалізація системного підходу до вирішення проблем села в контексті забезпечення економічних, соціальних, культурних потреб його мешканців; поєднання розвитку суто аграрних аспектів із диверсифікацією сільської економіки.*

Не оспорюючи виокремлених дисертантом напрямів, зауважимо, що наведені положення відрізняються високим рівнем абстракції та самі по собі потребують конкретизації, що наділяє висновок ознаками декларативності. Запропоновані вектори розвитку часто апелюють до оціночних понять, зміст яких може сприйматись суб'єктивно. Видається, що більша конкретика сприяла б підвищенню практичної значущості напрацювань автора.

3. *В дисертації проведено дослідження сучасного стану соціально-економічного розвитку села та перспектив його розбудови в Україні, на підставі чого сформовано розуміння поняття «сталий розвиток сільських територій» як керованого державою механізму розвитку сільського простору, спрямованого на економічне зростання, підвищення рівня та якості життя сільського населення, забезпечення житлом мешканців сіл за умови збереження екології, традиційного та культурного потенціалу села в Україні. Однак поняття «сталий розвиток сільських територій» належить до найбільш досліджених у правовій науці та суміжних галузях знань.*

Відповідно, хотілося б почути думку автора з приводу того, в чому запропоноване ним розуміння відрізняється від інших викладених в науці думок.

4. Дисертантом досліджено структуру адміністративної процедури пільгового кредитування житлового будівництва в сільській місцевості та обгрунтовано існування наступних її стадій: 1) ініціювання питання про видачу кредиту; 2) розгляд і вирішення питання про видачу кредиту; 3) виконання рішення про видачу кредиту. Викладена структура не включає усіх класичних стадій адміністративної процедури. Такі елементи як збір відповідних документів та оскарження прийнятого рішення за своєю сутністю є якісно специфічними, тому питання їх позиціонування в якості окремих стадій вимагає більш детальної аргументації. Водночас автор у межах однієї стадії об'єднав розгляд і вирішення питання про надання кредиту, хоча ці два види діяльності між собою якісно відрізняються. Отже, вимагає пояснення позиція автора щодо застосованих ним критеріїв формування стадійності адміністративної процедури».

Голова ради – БРИГІНЕЦЬ Олександр Олексійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний без зауважень.

Результати голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» **НЕМАЄ**.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **ШТОЙКУ Олександр Ігоровичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

**Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 70.895.068**

Олександр БРИГІНЕЦЬ